

Meeqqanut inuusuttunullu Naalakkersuisoqarfik, Departementet for Børn og Unge, Postboks 260, 3900 Nuuk, mail; ijan@nanoq.gl

Ældretalsmandens høringssvar vedrørende forslag til Inatsisartutlov om støtte til personer med handicap. Ældretalsmanden takker for modtagelsen af høringssagen.

Ældretalsmanden hilser overordnet forslaget velkommen, forslaget er meget omfattende, og det vil være umuligt at kommentere på samtlige bestemmelser. Dertil er vi også bekymret for at et så omfattende regelsæt påtænkes sat i kraft når regler der i vidt omfang ikke er implementeret i praksis. Der bør iværksættes en implementeringsproces målrettet sagsbehandlerne i kommunerne og andre fagpersonale.

Ældretalsmanden har med interesse gennemgået materialet og har følgende bemærkninger:

Ældretalsmanden bemærker, at lovforslaget indeholder mange gode og gennemtænkte ting, herunder seksualpolitik samt tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte, som ældretalsmanden støtter op om.

Sikring af støttemuligheder

Vi forstår, at personer med aldersbetingede funktionsnedsættelser samt personer med ophold på ældreinstitutioner, heriblandt personer uanset aldersgrænsen for alderspension har brug for lovmæssig dækning.

§ 3.2. Det foreslås, at loven også omfatter personer med aldersbetingede funktionsnedsættelser samt personer med ophold på ældreinstitutioner, heriblandt personer uanset aldersgrænsen for alderspension. Denne udvidede målgruppe sikrer støttemuligheder til personer med funktionsnedsættelser, som ikke tidligere har været berettiget til støtte efter lovgivningen om støtte til personer med handicap.

Dette vil åbne op for at "heriblandt personer med handicap uanset aldersgrænse for alderspension" skal åbne op for at de yngre med handicap kan placeres på alderdomshjem/plejehjem/ældreinstitutioner, dette forekommer meget i dag. Dette er HELT uacceptabelt da de yngres behov oftest er anderledes end ældre.

Ældretalsmanden vil anbefale at imødekommelse af denne skal løses uden at der åbnes op for at yngre med handicap anbringes på alderdomshjem.

Ældretalsmanden skal bruge denne lejlighed til at bemærke, at den nu anvendte praksis med at have personer med funktionsnedsættelser (handicappede) i ældreplejen, samt at have en afdeling for handicappede i et ældrecenter, har en negativ virkning på de handicappede personer og ældre. Behandlingen af beboerne sådanne 2 steder bliver ikke nuanceret ud fra de behov, som personer med funktionsnedsættelser har.

Flytning af personer til andre steder i Grønland eller til ophold uden for Grønland:

Ældretalsmanden er modstander af flytning af ældre med funktionsnedsættelser fra bopælssteder i Grønland **imod** deres vilje, de har blot et andet behov, som myndighederne må forberede sig på at kunne tilbyde. Dette uanset om flytningen er til et andet sted i Grønland eller til Danmark. Flytningen af ældre med handicap er sket med personlige konsekvenser, ikke alene for personen selv, men også for de pårørende. Ældretalsmanden anbefaler derimod, at kravene til myndighederne i Grønland skal skærpes, således de forpligtes til at oprette/etablere boenheder der er tilpasset den enkeltes behov.

Vi anbefaler i øvrigt, at der foretages vurdering af behovet for botilbuddene i Grønland fordelt på hvert bosted, samt om hvorledes dette behov kan imødekommes bedst muligt uden at personer med funktionsnedsættelser imod deres vilje flyttes væk fra familiemæssige fundamenter og sociale relationer forefindes og i stedet påbegynde et arbejde hvor det undersøges, om hvorledes behovet kan imødekommes bedst muligt.

§ 8.2. Kompetencedækning, i dag har plejehjemmene i de mindre byer eller bygder kontakt med Terapihuse, som er placeret i regionsbyen og hvis det kan lade sig gøre med kvartalsmæssige besøg i forhold til udstyr men ikke så meget træning. Disse plejehjem **mangler** kompetente eller dedikerede personale, vi må konstatere at der ikke alle steder er kontak med Pissassarfik udover kurser til personale.

§ 9.2. Værge, Ældretalsmanden vil gøre opmærksom på at det kan være svært og tidskrævende for personalet på ældreinstitutionerne at søge om værger til de ældre som har behov for retssikkerhed til varetagelse af personens interesser.

§ 10. Kommunalbestyrelsens forpligtelse, Ældretalsmanden bemærker forslaget indeholder SKAL pligt som ældretalsmanden støtter op om, således alle kommuner ikke kan fravælge denne forpligtelse. Endvidere bør hjælpeforanstaltningensmulighederne ikke være anderledes alt efter hvor i landet man bor.

§ 17. Ældretalsmanden bemærker forslaget spændende og gennemtænkt, herunder også i forhold til at det kan være svært at søge om værger til de ældre.

Til hele § 21. Bokollektiv, Ældretalsmanden bemærker at ældre er indført og vil stærkt anbefale at der i stedet skal stå at Kommunalbestyrelsen SKAL.

Dette gør sig gældende for hele § 22. Der er generelt lang venteliste til Alderdomshjemmene i hele Grønland, plejehjem og ældreinstitutione, hvor vi idag mangler pladser til ældre fra 67 år og opefter. Vi må konstatere, at et af de store udfordringer vi i dag har, er at personer under 67 år med særlige behov for støtte i hverdagen der på grund af væsentlig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse desværre optager plads på ældreinstitutioner.

§ 36. Kommunernes etablering af udvalg: Ældretalsmanden vil anbefale, at der skal være repræsentanter fra brugerne i udvalgene og anbefale, at kommunerne bør forpligtes til at oprette disse udvalg.

Afslutningsvis ønsker vi at takke for muligheden for at afgive høringssvar.

Vi står gerne til rådighed for yderligere dialog, spørgsmål og samarbejde om ældreelaterede tiltag.

Kiista P. Isaksen

Utoqqaat pillugit oqaaseqartartoq - Ældretalsmand
Mobil: 54 47 29 · E-mail: kipi@nanoq.gl

Utoqqaat pillugit oqaaseqartartoq / Ældretalsmanden

Oqarasuaat/Telefon; +299 54 47 07 / +299 54 47 29 – Email; utoqqaat@nanoq.gl

